

"Hasidim din Timisoara " (Temeswarer Hassidim)

Redactare: **Ivan Goldberger**

Hasidim din Timisoara sunt adepți ai hasidismului **Nadvorna**¹ provenit din Bucovina, ramura *admor*-ilor (Admor - Adoneinu Moreinu V'Rabeinu, "Maestrul, profesorul și rabinul nostru) de Premiszlan - Nadvorna - Timișoara din familia **Leifer**.

Nadvorna - Timisoara este o ramificație din generația a treia a dinastiei rabinice hasidice din Nadvorna care a fost întemeiată de Nadvorer Rebbe, Mordehai **Leifer** (1824-1884)

Fondatorul ramurii timișorene a fost rabin **Aharon Arie Leib Leifer** „Temeswarer Rebbe”, decedat în 1963, care era fiul rabinului Yehiel din Mihalovitz (Michalovce), Borșa și ginerele rabinului Eliezer Elimeleh Waldman din Bardejov (Slovacia). El a fost în fruntea unei mici comunități hasidice la Timișoara între cele două războaie mondiale. A avut un *beit midrash*, o casă de rugăciune și învățătură. El și fratele său Levi Itzhak, care se stabilise la Arad, admorul de Nadvorna-Arad, au fost singurii din rabinii fiii ai lui Mihalovitzer Rebbe care au supraviețuit Holocaustului.

După cel de-al doilea război mondial rabinul Aharon Arie Leifer a emigrat în Israel și s-a stabilit și a activat la Ierusalim, unde a înființat un centru hasidic propriu. A murit acolo la 12 Nisan 5723 (1963).

Yossef, Yehiel, Meshulam Zalman și Levi Itzhak, fiii lui Aharon Arie Leib Leifer

- **Yossef Leifer „Temeswarer”** (1920 – 2002), fiul cel mare, a ajuns și el în Israel admor la Petah Tikva, și a fondat comunitatea Nadvorna - Petah Tikva. S-a mutat apoi la Bnei Brak, păstrand numele de Nadvorna - Petah Tikva, Beit Midrashul congregației sale se află pe strada Kotler din Bnei Brak. Unul din fiii săi, **Haim Leifer**, Temeswarer Rebbe din Bnei Brak, este faimos pentru predicile sale. El este ginerele lui rabbi Yehiel Michel Michalowitz, admorul de Zloczow.
- **Yehiel Leifer „Temeswarer”** (13 martie 1931 – 4 februarie 2010) s-a stabilit la Ierusalim după moartea tatălui său, preluând *beit midrash*-ul acestuia de pe strada Hagay. Apoi l-a vândut și s-a mutat într-un alt *beit midrash* pe strada Ezra. El a fost soțul lui Tzipora, fiica rabinului Nahman Papirna (Sofer). Ginerele rabinului Yehiel Leifer este Moshe Kahn, conducător al ieșivei comunității ultraortodoxe Toldot Aharon din Ierusalim.

Fiul rabinului Yehiel Leifer din Ierusalim sunt rabinii **Yehoshua Leifer**, născut în **1957**, *more tzedek* în cartierele Skvira și Monsey la New York, președinte și fondator al Institutului talmudic și al editurii Oz veHadar din Ierusalim, considerat unul din cele mai mari *batey midrash* (case de rugăciune) din lume. El este ginerele rabinului Moshe Neishloss din Skvira, New York.

- **Meshulam Zalman Leifer** (decedat în 1987) a emigrat în SUA și a condus comunitatea hasidică Temeswar-Brooklyn. A păstorit comunitatea hasidică din Timisoara, apoi a

---

¹ Nadvorna Hassidic dynasty [https://en.wikipedia.org/wiki/Nadvorna_\(Hasidic_dynasty\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Nadvorna_(Hasidic_dynasty))

emigrat în SUA. A fost ginerele rabinului Levi Itzhak Leifer din Arad. Fiii săi sunt rabinii **Yehuda** Leifer, admorul de Temeswar-Antwerpen în Belgia, **Issachar Ber**, admorul de Temeswar-New York, **Tzvi**, admorul de Temeswar-London și **Haim**, care trăiește și activează la Elad în Israel, unde conduce Beit Midrash Temeswarer - Elad.

- **Levi Itzhak Leifer** de Temeswar-Ierusalim (1929- 1999) a fost discipolul rabinului Yona (Jonas) Weinberger din Timișoara, a supraviețuit Holocaustului și a emigrat în Israel, unde a predat la Kolelul Emek Halaha din Ierusalim

La New York activează în prezent un *beit midrash* Beer Moshe al hasidimilor Temeswar în Borough Park.

Surse

- Rabbi Gershon Tannenbaum, *Jewish Temeshvar endures in my Machberes*, The Jewish Press <http://www.jewishpress.com/sections/community/my-machberes/my-machberes-45/2012/11/29/2/?print>
- Nadvorna Hassidic dynasty [https://en.wikipedia.org/wiki/Nadvorna_\(Hasidic_dynasty\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Nadvorna_(Hasidic_dynasty))
- Temeswar Rebbe in wikipedia ebraica
- Baruch Tercatin, Lucian Zeev Herscovici, *Prezente rabinice în perimetrul românesc sec. XVI-XXI*. Hasefer, București 2008